

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Wekerle-tér 671.

Felolvasó szerkesztő:
Bíró Pál.

Főmunkatárs:
Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona,
negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér.
K. adóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál, Wekerle-tér 502
Hirdetéseket a legutányoabb árban közölünk.

A vármegye közgyűlése.

— Közigazgatási áramlat. —
Sátoralja-Ujhely, május 16.

Szokatlanul, szinte idegenszerű hatással volt eleinte, hogy lapunk a vármegye közgyűléseivel kapcsolatosan némi politikai reflexiókat fűzött az eseményekhez. Szokatlan, mert eddig itten sajtó organum ilyes modorban a gyűlésekkel nem foglalkozott, szokatlan, mert ilyes tonusban a vidéki sajtó nem igen szokott bibelődni, szokatlan, mert ezeket a kommentárokat csakis az országgyűlési eseményekhez szokták fűzni. Ámde mi ebben a mi szűk pátriánkban hivatást éreztünk az ilyen szerepléshez és ime örömmel vallhatjuk rövid pályafutásunk után, hogy nem eredménytelenül. Ime a mint a *Magyarország* is említette a múlt héten, Zemplénnvármegyében új rendszer bontogatja szárnyait. Ennek a megteremtésében nem aragál érdemet ez a lap, csak pusztán azt a tényt konstatálja, hogy ilyen alakulások után ilyen szereplésének van jogosultsága és kötelessége is.

Ezen a megyén haladunk ma is amikor a tegnapi megyei közgyűlésről referálván — egy örvendetes áramlatra ujjal mutatunk.

A közgyűlés népsége, a közgyűlés vezetése, a közgyűlés tartalma mind azt mutatják, hogy üdítőbb, egészségesebb mintegy jóleső levegő áradott széjjel a megye zöld asztala fölött. Az a hang, amelyen Molnár főispán a tegnapi enunciacióban beszélt, egy hatalmas, erős közigazgatási akció visszhangjaként csendült fel az ódon falak között. Elelőtt az »akárom« és »parancsolom« tónus volt az uralkodó, ma a szelidség és hajlékonyság jellemző tenorja szólalt meg a főispán hangjában, amikor a többség akarata előtt való meghajlást többször és oly markáns hangsúlyozással kiemelte.

Ez az a politikai légváltozás, a melyet mindenki érezhet, csak az nem aki elbődulva a régi rendszer hatalmaskodó, erőszakoskodó narkozásától még ma is elzárja orrát az új levegő elől.

Az a mozgalmas érdeklődés, amely immár oly szépen nyilvánul minden közgyűlésen, amelynek immár arra is volt ereje, hogy a hatalom erőszakoskodó és minden áron érvényesülni akaró akciójának egy *leszavazással* feleljen, az a figyelmes érdeklődés minden megyei ügy iránt, az a harc, amely a közügyek terén az igazság keresésére indul minden közgyűlésen nagyobb és nagyobb lendülettel: az ma már Zemplénnvármegyében is kivívta magának azt az elismerést,

amelyet a közigazgatást ellenőrző közönség méltán megérdemel. Ezért ugyan nem járna elismerés, mert hisz kötelességteljesítésről van itt szó. Ámde, amikor egy elernyed, egy elcsenevészedett ellenőrzés után, kezdjük észlelni az igazibb, bátrabb, őszintébb ellenőrzést, lehetetlen e tény előtt örömtől duzzadó kebellet meg nem hajtani az igaz elismerés zászlaját.

Ha Zemplénnvármegye közönsége ily irányban halad előre, lesz még ebben a megyében olyan ideális önkormányzat, amely után már áhítotva kívánczok a megyei közönség tekintélyes, hatalmas, igaz közvéleménye.

Egyébként a keddi vármegyei közgyűlésről szóló részletesebb tudósításunk a következő:

Sátoralja-Ujhely, május 16.

Molnár István főispán délelőtt 9 órakor megnyitja a gyűlést, üdvözlöi a vármegye közönségét. Jelenti, hogy az adminisztrációban semmi változás nem történt. Ismét hangoztatja, hogy a főszo-ligabírak nem tehetnek eleget külső munkájának. Az adminisztráció jobb irányba való tereléséről is beszélt. Különösen hangoztatja, hogy a tisztviselők átérzik hogy ők nem urai, hanem szolgái a vármegyének, a főispánnal együtt. Az inségsé vidékek állapotáról személyes tapasztalatok kíván eszokzóltetni megyei tisztviselőket utján. A szőlőfogyók, megemlítvén keserűen, hogy a borhalmisító csapása után im most új csapás érte a Hegyalját. De ezzel szemben még erősebb bízalomra, takarékos-ságra kéri a megye közönségét.

A főispán beszédjének elhangzása után Dókus Gyula megyei főjegyző emelkedett szolásra, hogy a főispánhoz intézett hagyományos üdvözlő beszédét elmondja, mint mindig most is emelkedett, lendületes tartalommal.

Ezután ifj. Mecser Gyulának Sátoralja-Ujhely város arvaszéki ülönökének a vármegyétől való eltávozása fölött fejezte ki őszinte sajnálatát, egy közgyűlés, mint a főispán.

Az állandó választmányba választottak (helyesebben így írhatók, hogy »a főispán kinevezette«) 3 tagot: báró Sennyey Miklóst, Juhasz Jenőt és Arnothfalvy Tivadart. A központi választmányba egyhangulag választott meg titkos szavazás utján: Ambrózy Nándor és Székely Elek polgármester.

A választások után egy különösen nagy közgazdasági fontossággal bíró indítvány meghallgatására teljesen megtelt a nagyterem: Bernáth Béla orsz. képvis. a Hegyalját és az egész országot ért fagyasról mint egy rendkívül súlyos és szomorú közgazdasági csapásról emlékezett meg és kimerítő, tartalmas és nagy szakértelemmel megokolt indoklással, általános és lelkes helyeslés közepett tette meg a következő indítványt:

Indítvány.

Irjon fel a vármegye törvényhatósági bizottsága a képviselőkhöz:

1. A szőlőterületek adóked. czmé nyére vonatkozó 1891. I. t. c. oda módosítottak, hogy az az esztendő, amelyben nagymérvű kárt okozó elemi csapás éri a szőlőterületeket, esetleg

a következő év is, a tízévi adómentességbe ne számítassék be.

2. Ugyancsak oda módosítottassék az 1896. V. t. c., hogy az agrárkölesont élvező szőlőbirtokos abban az esztendőben, amelyben nagymérvű kárt okozó elemi csapás éri szőlőterületét és az erre következő esztendőben, az eszedékes részletfizetésre kötelezve ne legyen, illetve ezen évekre a visszafizetésre nézve halasztási kedvezményben részesüljön.

Ezután a tisztviselők fizetésrendezése javára megszavazott 2% pótdófosztási tervete olvastott fel, annak kinyomatása és hivatalos uton való részleges megismertetése elhatározottat. Ennél a kérdésnél *Wicemándy* Ödön — lapunk előző számában ösmertett felelősbeszéd értelmében — felszólalt és nagyhatású beszédet tartott, különösen helytelenítvén, hogy ily súlyos közgazdasági viszoyok mellett ismét újabb pótdófosztást terheljük meg a vármegyét.

Sedőly Arthur ugyanezen kérdésnél a gyámpénztári könyvelővel szemben, dr. Lengyel Endre pedig a tisztí főorvosnál szemben két nagyobb méltányosságot és igazságot, mint a mennyit a felosztás nyújt.

Elhatározza a gyűlés, hogy Dókus Gyulának a közigazgatási reformra vonatkozó nagyszabású munkáját kinyomatja, a sárospataki járásbíróság ügyében tett kérvénnyel együtt és azt szétküldi a tagoknak. Targyalás alá csak a jövő ülésben veszik.

Előlegesen még az alispán évnegyegyed jelentése tárta fel a közgyűlés előtt a megye sanaryu közgazdasági állapotát. Különbön nagyobb jelentőségű dolgokat nem tartalmaz.

Végül még egynehány jelentés felolvasása után *Bencsik* István kérvénye folytán, a felfüggesztésétől számítva fizesztének a kétharmad részre való felemelést megszavazták. Fegyelmű ügyének tárgyalása heves jelenetet provokált, határozatlan kimondta a megye, hogy ezt a húzódo ügyet megszünteti. (Különbön erről lapunk más helyén többet is írunk.)

Főispán az ülést 12 órakor bezárja és annak folytatását a szerdai nap délelőtti 9 órájára kitüzi. Erről következő számunkban.

Sátoralja-Ujhely, május 16.

Humor a megyegyűlésen. A megyegyűlések komoly tonusa igazán unalmas volna, ha néha-néha nem lopezkodnék be oda a humor. Ez aztán némi derűs fényt szór széjjel a nagyfontosságú érdekek szférájában. Tegnap is, mikor a *Bencsik* István felfüggesztett főszo-ligabíró fegyelmű ügyében a vármegye közönsége mintegy egyhangul lelkesedéssel intézkedett *Bencsik* ügyének a szorgalmazása iránt, személyes érdekeknek tekintvén az ügyet, mely miatt a főszo-ligabíró immár közel egy esztendő óta nyilvános és bélyegző meghurcoltatásnak van kitéve: — egyszerre felemelkedik *Bottka* püigazgató segédtitkár és nagy garral kijelenti, hogyha »a megye közönsége ösmerné az aktákat, akkor nem nyilatkozna ilyképp *Bencsik*ről«. — Erre még óriásibb lelkesedéssel szólott meg a megye közönsége *Bencsik* mellett, »eláll« kiáltásokkal hallgatva el a segédtitkárt. Nem vitatjuk most azt, amit többen hangoztatnak, hogy a segédtitkárnak szólási joga nem volt, utána se járunk a dolgoknak. Mincké Fölösleges! Hisz akkor más alkalommal nem volna része a közgyűlésnek humor-

ban. Mert a segédtitkár ur, aki ez alkalommal — úgy kell lenni — hogy a pénzügyigazgatóság nevében felszólalt olyan embernek a benyomását teszi, a ki bizonyos küldetéssel vagy bizonyos ambícióval jön el a gyűlésbe és aztán megfélemléskiz róla ott a plenum előtt, hogy ha ő most felszólal, akkor a fegyvere visszafelé fog sülni. Lám ha fel nem szólal, akkor nem lett volna oly erős a *Bencsik* melletti lelkesedés. De még egyet. Ha fel nem szólal ilyképp, hogy van tette, akkor nem ébresztette volna a közvéleményben azt a gyanut, hogy itt személyes ügygel kapcsolatos hajszárol van szó. Mert védtelen embernek nem szabad olyképp neki menni, hogy csak szétjűk azt, amit róluk tudunk és nem vágjuk ki egyenesen, hogy mi az amit róluk tudunk. A hivatalos titkot mindenesetre megsértette, a mikor aktákra hivatkozva dezuvalni igyekszik valakit. Ezeket a gyanúsításokat pedig a püigazgatóság épen el akarja magáról harítani.

Ha bottal akarunk verni valakit, aki azt megérdemli, erős testre ne menjünk egy botocskával — mert az könnyen eltörik. Bottka ur jobb szolgálat igazán nem tehetett *Bencsik*nek, mint amit ezzel a humoros kis kiküldetéssel végzett. Bizony, bizony, humor nélkül valóban keserű volna az élet...

Nyílt levél. Teintetes *Székely* Elek úrhoz Sátoralja-Ujhely r. t. város polgármesteréhez! Igaz ugyan, hogy rég volt, de visszaemlékezhetik még a polgármester arra az időre, amikor az iparosok nagy részének lelkesedése mellett erős kézzel hozzáfogott az ipartestületi rendetlen betegségyelőz pénztár rendbehozatalához. Közmegelegedéssel találkozott ez az akció mindazok részéről, akik az iparosok sorsát és ügyeit igazán a szívükön hordozzák. Mintegy két hónapja is elmúlt már, hogy a miniszter leirt Zemplénnvármegyéhez és elrendelte a betegségyelőz pénztár azonnali feloszlását. Azóta vizsgálat is történt ez ügyben, de úgy látszik valamelyes oldalról ennek a hasznos eredményét elaltatják. Már most kérjük: hogyha a tanács vizsgálatának eredményeként el van rendelve a feloszlítás, miért nem teljesíti a polgármester ezt a miniszteri rendeletet? Vagy talán visszasiwták ezt a rendeletet, vagy nem elég erős hozzá a polgármester, hogy egy titkos rendeletet, vagy áltatási szisztemával szemben érvényt szerezzen a jog, törvény és igazság dicsühmünosz arcajában — a nyílt rendeletnek? Az iparosok érdeke és a közönség tekintélye nem tűrheti, hogy az orránál fogva vezettessék. A fontos ügy ily nemü elposványosítása káros és nevetéses.

Az ügyvédek tömörülése.

Sátoralja-Ujhely, május 14.

E hó 12-én tartották az ujhelyi ügyvédek második összejövetelüket, melyen a jelenlévők mindnyájan a legfontosabb és legszükségesebb teendőnek tartották az ügyvédi kar tömörülését.

A legvitalisabb erkölcsi és anyagi érdeke a tisztelgeté méltó karnak, hogy összetartson, s részünkről, kik minding a szabadság és függetlenség hirdetői vagyunk, csak örömmel üdvözljük ezt a mozgalmat, mert végtelen nagy szükség van a hazának, egy bátor és független ügyvédi karra!

Az ügyvédi kar volt az, mely kiküzdötte és megalkotta a legszentebb al-

kormányjogi biztosítókat, de meg is őrizte azt. Ezünkbe jut, hogy a boldogult Tisza korszakban, melyben annyi sérelem éjtették meg a magyar alkotmányon, az akkori hitvány kortesziszter hiviely oly rést akartak űtni a magyar bírói kar függetlenségén, hogy egy fél század alatt sem heverte volna ki az ország az az erkölcsi süllyedést, melybe az igazságszolgáltatás süllyedt volna, ha a mindig éber, az igazság és alkotmány védelmére mindig készen álló független ügyvédi kar önzetlenül nem veszi fel a harcot az önkény és hatalom ellen.

Be akarta csempészni, az a romlott korszak a korteszpolitikát a független bírói karba olyképp, hogy a főispánok bizonyos jogokat nyerjenek a bírák ellenőrzésére, kinevezésére s előléptetésére. A nagy közönség alig vette azt észre, de az ügyvédi kar fellette a testvértestület szabadságát s függetlenségét, felháborodással emelte fel tiltakozó szavát az egész országnak, gyűléseket tartottak, petíciókat s alig néhány hét alatt mellettkül volt az egész ország közvéleménye s a korteshatalom takarodót fúj s meg volt mentve a bírói függetlenség! Ezt nem szabad elfelejteni Magyarországon!

Az ügyvédi kart a jövőben is alkotmányunk hű őrének tartjuk s erkölcsi tekintélyük és anyagi helyzetük emelésére irányuló minden igazságos mozgalmat támogatni fogunk.

Támogatni fogjuk azt, amit ők maguk az utolsó összejöveteleik alkalmával elhatároztak, hogy a kar kebelén belül mutatózó egyes egészségellen irányzatokat kérlelhetetlenül ki fogják küszöbölni s bojkottálni mindazt, ami az ügyvédi kar méltóságával össze nem fér, de egyszerűségi kérlelhetetlenül meg fogják védeni a kar minden egyes tagját, aki a mozgalomhoz csatlakozik, minden olyan kultamadás ellen, mely bármely oldalról intéztetik a kar erkölcsi tekintélye s anyagi érdeke ellen, mert sajnos, az utóbbi időben itt-ott ilyen egészségellen s a kar tekintélyét mélyen bántó irányzatok kezdenek mutatkozni, mely ellen hathatósan kell küzdeni.

E célból elhatározták, hogy Zemplénmegye minden járásbírói szék helyén lakó és a kamarai lajstromban lévő ügyvédeit fel fogják szólítani s mozgalomhoz való csatlakozásra s minden január, április, július és október hónap második szombatján tartandó értekezletre a vidéki kartársakat egyszer és mindenkorra meghívják.

Érdekelt, hogy az ügyvédek panaszai országosak, de ilyenmódon mozgalom Zemplénmegyéből indul ki, s remélhetőleg van olyan erkölcsi tekintély annak a tiszteletré méltó karnak, hogy mozgalmukat országossá fogja tenni.

A tapasztalat mutatja, hogy Magyarországnak szüksége van egy önzetes, független ügyvédi karra!

A MEGYE ÉS A VÁROS.

× **Képviselő-testületi tagok választását** ejtették meg e hó 14-én Sárospatakon **Barthos József** főszolgabíró elnöklété s vezetésé mellett. Az I. kerületben választási elnök volt **Philipp Károly**, jegyző **Fodor Jenő**. Megválasztottak: Pavletics Gyula, Csicséri József, Reményi Vendel rendes, Petykó Pál és Kretovics Sándor pót-tagok. — A II. kerületben elnökölt **Meczer Andras**, jegyző **Salacs Lajos**, megválasztottak: Meczer Andras, Neumann Péter és Dr. Mandel Hugó rendes, Hazai Kálmán és Stefan János pót-tagoknak. A III. kerületben elnökölt **Palágyi Lajos**, jegyző volt **Mauks György**. Megválasztottak: Hubay Bertalan, Molnár János, Nádasdák Mihály, Spisák József és Palágyi Lajos rendes, Bálint János és id. Duranyik György pót-tagoknak. A főszolgabíró a képviselőtestület alakuló gyűlését e hó 18-ára hívta egybe.

× **Utcarendezés.** Egy régi kívánságunk teljesítéséhez fogtak a napokban. A piaristák templomához vezető deák utcát kezdik ugyanis kövezni. Régi óhajunk ez mert hisz városunk gyermekei mind erre mennek a gimna-

siumba, s vasár- és ünnepnapoként pedig a város intelligens közönsége felkeresve e kegyesrendiek templomát, szintén erre megy el. Egyik óhajunk ez volt — a másik pedig, ami már szintén nem halasztható, az, hogy a Rákóczi-utca körül befutó kis közt kövezék ki, mert az valóságos réme az embereknek, oly kriminális állapotban van.

Felhívás előfizetésre.

Május hó 15-től új előfizetést nyitottunk a »Felsomagyarországi Hirlap«-ra.

Az a mérték, a mely számban előfizetőink támogatnak, most már nemcsak buzdítás, hanem biztos alap, a melylyel a lap jövője is biztosítva van.

Tapasztaltuk, hogy a közönség bizalommal van irántunk és méltányolja becsületes törekvésünket, mely nem egyéb, minthogy mindenben az igazságot keresve szolgáljuk hazánk függetlenségét, törekvéseit, s Sátoralja-Ujhely város és Zemplénvármegye közérdekeit.

E célunktól semmi sem riaszt vissza, mert lapunk fennállása óta meggyőződünk arról, hogy az az irány, amelyet követünk, helyes.

Tisztelettel kérjük a közönség további támogatását, kérve, hogy a kiknek előfizetése mult hó végével, vagy már előbb lejárt, az előfizetést mielőbb megújítani sziveskedjenek, hogy a lap szétkúrdulásában fennakadás ne álljon be.

A »Felsomagyarországi Hirlap«-ot megismerés céljából 2 héti bérkénél küldjük mutatványképen.

Előfizetési ára:

Egész évre	10 kor.	—	fil.
Félévre	5	—	»
Negyedévre	2	»	50
Egy hóra	1	»	»
Egyszeri szám ára	—	»	10 fillér

Sátoralja-Ujhely, 1900. május 16.

Tisztelettel:

A »Felsomagyarországi Hirlap«

szervesközsége és kiadóhivatala.

Sátoralja-Ujhely

Wekerle-tér 502. sz.

HIREK.

Dies irae.

Tolesva, május 15.

Nem volt villámás és menydörgés, nem reszketett a föld, nem zúgott, a vihar, arviz nem seprte végig a földet, tűz nem hamvasztotta el az emberek hajlékait, szélvész ivoltése, emberke jágatása nem töltötte be a levegőt: csendes, derült, holdfényes éjszaka után csendes, napos reggel következett, — s mégis ez a nap volt nekünk a dies irae, napja Isten haragjának.

Nem látnuk, nem hallottunk semmit azokból, a mik a nagy katasztrófákat kísérni szoktak, nem történt semmi egyéb, csak annyi, hogy reggel 3 óra tájban egy foklak leszállt a hőmérő. Nem omlott össze, nem dőlt romba ettől megrázó zuhanással semmi, — nem is lehetett volna akkor az egész természetben semmi változást észrevenni: az ég egy olyan derült volt, a csillagok ép úgy ragyogtak mint azelőtt, fűvek, lombok ép úgy hajladoztak a szellőben, mint azelőtt, ép olyan ünnepélyes, templomi csend volt mindenütt, mint azelőtt: és akkor már meg volt halva ezer meg ezer embernek egy esztendő reménye, el volt pusztulva temérdek munkának és fáradságnak minden eredménye.

Reggelre temetővé lett a tegnapi még

mosolygó Hegyalja. Ahol tegnap zöld hajtások ígértek bőséges termést, szép jóvedelmei: ma hajtás, termés, reményesség ott feküdt halva, elpusztulva. És ebben a nagy temetőben, sápadtan, sírva jártak az emberek, és kétségbeesve néztek azokat a hervadt, fonnyadt leveleket, amikben annyi szép kilátásuk, annyi nehéz munkájuk lett semmivé. — És elgondolkozhattak az ember nyomorult, tehetetlen voltán. Így lehetett, egy foknyi lehűlés a levegőnek százczekret képes koldussá tenni, — és a világ ara nem tud megküzdeni ezzel a lehellel, ezzel a semmivel.

Az a kis szerszám, amely a hőmérséklet változásait mutatja, s a melyre olyan egykezlőven tekintünk mások, — halál és pusztulást hirdető szörnyeteg volt előtűnt azon a végzetes éjszakán. A kis keneső-oszlop, a mely lassan, feltartóztatlanul szállt egyre lejjebb, mintha a magasból íjesztő lassúsággal leereszkedő rém lett volna, s amint húzódtól lefelé, mintha azokat a romlás ígét írta volna le nekünk a hőmérő fehér lapjára, amiket a láthatatlan kéz Belzazár palotájának falára írt.

Hány ezer ember leste szívszorongva azt a kis oszlopot! És hány ezer ember maradt erre az esztendőre kenyér nélkül, mikor az az oszlop lejjebb szállt egy milliméterrel! Hány millió forint pusztulását jelentette az az egy milliméter!

Most terjesztette a hadügyminiszter a delegációk elé a költségvetést. Csak husz millióval kér többet az idén agyura és puskára, mint tavaly! b. b.

Bencsik Istvánhoz.

A hálót, melyet körültekintő törvénypólya szőtt, Széjjelszakítá vármegyéd Nyilván a nép előtt.

Ha még is üldözve lennél?
Ha még sebed sajjog!
El ne felejtst — kedves Pityum:
Soha ezt a napot! . . .

Önzetlen tiszta barátság
Már ma ritkán terem! . . .
Köszönts d derék vármegyét,
Köszönts együtt velem!

Id. Bajusz József.

— **Személyi hir.** **Dókus Ernő** és **Bernáth Béla** orsz. képviselők tegnap városunkba érkeztek, hogy a megyegyűlésen részt vegyenek.

— **Honvédségi adlátus Ujhelyben.** **Bolla Kálmán** honvédségi adlátus e hó 14-én reggel városunkba érkezett s szemlélt tartott a honvéd gyalog helyőrség felett s még az nap 1 órakor tovább utazott Ungvárra.

— **Jubileumok.** Két jubileumról adhatunk ismét hírt: egyik, melyről már lapunk néhány előző számában is megemlékeztünk **Medvigy János** ungvári főgymn. tanár 30 éves tanári jubileumáról, amelyet e hó 20-án tartanak meg Ungváron, ahol is a volt tanítványok részéről **Mikita János** püspökhelyettes, a kartársak részéről **Wilesek János** főgymn. tanár s Ungvár városa részéről pedig **Dr. Lúley Sándor** a város polgármestere mondja az üdvözítő beszédet. — A másik jubileum színhelye Munkács: Itt **Fankovics Sándor** főgymn. igazgató tölti be 25 éves igazgatói jubileumát. Ez ünnepély is nagyon fényesnek ígérkezik. Az ünneplétek remek kivitelű albumot adnak át arcképekkel s aláírásokkal telve, a melybe minden tisztelő elhelyezheti arcképét. Az impozáns ajándékok kívül még egy közadakozásból létesítendő alapítványt is tesznek, amelyre már most erősen folyik a gyűjtés.

— **Érettiségi vizsgálatok.** A főgymnasium VIII. osztályára ez évben ismét elkövetkeztek a meleg napok. A mult héten mentek végbe az osztályvizsgálatok, s azok részére, kik ezeken megfeleltek, kedden kezdődtek az érettiségi írásbeli dolgozatok, melyek az egész hét folyamán tartani fognak. Szóbeli vizsgálatokra csak valószínűleg június hónapban kerül a sor. Nehéz próba ez az ifjaknak, de egyszerűségi igazságos

mértéke annak, hogy készülsége képesti e az életbe való kilépésre, melyben bizonyára még sokkal nehezebb próbák várnak rá.

— **Néptanítók figyelmébe.** A földművelésügyi min. kir. miniszter a gazdasági ism. iskolák vezetésére hivatott néptanítók gazdasági kiképzése céljából ez év jul. hó 1—28-ig az aradi, lugosi, kecskeméti, rimaszombati és nagy-szentmiklósi m. kir. földműves iskoláknál 20—20, összesen 100 néptanító részére, továbbá az évi aug. hó 2—29-ig az aradi, pápai, kecskeméti, jászberényi, hódmező-vásárhelyi, rimaszombati, csákvári, nagy-szentmiklósi, szentimrei, algógyi, lugosi, csabai, karczagi és szabadkai földműves iskoláknál szintén 20—20 összesen 280, mindössze tehát 380 néptanító számára négy hetes gazdasági tanfolyamot rendez, melyen a résztvevő tanítók mindenike 100 korona segélyben is részesül. Azon tanítók, ki e tanfolyamokban részt óhajtanak venni, e hó 18-ig nyújtsák be kérvényeiket a miniszterhez.

— **Napfogyatkozás májusban.** Május 28-ikán délután 4 óra 10 percor lesz a leges napfogyatkozásban gyönyörködhetünk, ha ugyan az idő kedvezni fog a ritka látványosságnak, melynek vége 6 óra 5 percor lesz. A hold sötét korongja, mint valami fekély, fogja elborítani a nap fénylő, sugárzó korongját, úgy hogy ennek majdnem 7 tizedrésze elsötétül. Másutt, pl. Spanyolország egy részében és Algírban, a napfogyatkozás teljes lesz.

— **Megdőkött huszárhadnagy.** A kaszai közönség körül sokan ismerték **Linczbauer Istvan** huszárhadnagyát. A fess huszárhadnagy a lembergi 12. sz. huszárezrednél szolgált legutóbb. Adósságha keveredett s olyanforma adósságok kezdtek róla keringeni, hogy a hűkeveleket s más egyebet hamisított. Linczbauer megpróbált egészsége helyreállítás céljából rövid szabadságot kérni. Szabadságát elalt Kassán, Budapesten tartózkodott, aztán egyszerre csak eltűnt. A hadnagy urnak most azt a »bizalmas levelet írták a rendőri közlönyben, hogy 90 nap alatt jelentkezzék, mert ellenkező esetben, mint csalóval s katonaszökevénynek fogják vele elbánni. Hogy a hadnagy ur ennek a »bizalmas« meghívásnak nem igen fog eleget tenni, — az valószínű.

— **Tűz.** E hó 15-én nagy láma verte fel városunk csendjét. Ugyanis **Bettelheim Mór**ie bérli tanyáján tűz ütött ki, amely az ott összehalmozott 1200 szekér szénából 8—900 at elhamvasztott. Dacára, hogy a tüzet hamar észrevették még sem voltak képesek lokalizálni. A tüzoltók megérkezése alkalmával már csak az elhamvadt kazlak voltak meg.

— **A helybeli máv. áttisztek** ez év június hó 3-ik napján a »Nyul« kert helyiségben, tüzijáték, tombola, világpóstával egybekötve, tavaszi táncmulatságot rendeznek.

— **Meggyilkolt tőkepénzes.** Vadkerten rémes gyilkosság tartja izgalomban a lakosságát. Szőri Imre vagyonos parasztagdát a mult szombat virradójára hozzatartozói, ágyában meggyilkolták. Szőri Imre már régebbi idő óta egyedül élt felöltött fiával és annak családjával. Birtokait fia kezelte, ő csupán pénzzel megmipulált. Nagy perccentekre szokott volt kölcsönt kiadni a szegényebb népek. Hétfőn este fiánál megvacsorázott, aztán aludni tért az utcai szoba, melyet egyedül lakott. A családtagok csak reggel mentek be hozzá, a mikor az öreg átmetszett nyakkal, nagy vértöredékben találtak, ládjája fel volt törve s abból az irományok szét voltak szórva, a váltók és a kötelezvények a kiadott pénzekről azonban hiányoztak. Ebből a csendőrség azt következtette, hogy Szőri az adóssai gyilkolták meg, mert a szobában minden mást érintetlenül hagytak, pedig az egyik szekrényben néhány száz forint is volt. Ez alapon megindult a nyomozás és még aznap sikerült a gyilkosokat **Tóth Ambrus** és **Ádám Ferenc** vadkerti lakosok személyében kézrekeríteni. Az utóbbinál a gyilkosságra használt véres borotvát is megtalálták. A helyszínen megjelent vizsgálóbíró előtt, a gyilkosok előadták,

hogy éjfel tájban az ablakot sárral benyomták, bemásztak a szobába és az öreget álmában gyilkolták meg. Tettüket bosszúból követték el, m. t. Szőri nagyon zsarolta a szegény népet. A váltókat és könyveket is azért vitték el és el is égették, hogy azok értékét ne lehessen hajtani az adósokon, a kik legnagyobb részben szegény emberek.

— **Fizetés kiegészítése.** A vallás s közoktatásügyi miniszter *Choma* Demeter legényei e. tanító fizetését 800 koronáig kiegészítette.

— **Tavaszi táncmulatság.** A sátor-alja-új helyi gyártelepi dal-, zene és önképző-kör e hó 20-án vasárnap a *Weiszfélé* (régí Nyula) kerthelyiségben táncmulatságot rendez, melyre belépő-díj 1 korona. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— **Három fagyos szent.** Három szent-ről szól itt az ének. Híres urak ók s valóban félelmetesek is néven nevezve Pongrácz, Szervácz s Bonifácz. E három fagyos szent rénc a gazdáknak, s a szőlőbirtokosoknak, mert minden évben rendszeren nagy csapások járnak e napokkal. Jaj volt az most is, amiólt féltünk, bekövetkezett. Pongrácz az első oly fagygyal köszöntött be, hogy elvitte a szőlősgazdák egész évi reményét. A szertvác nagy része is mind lefagyott. Szervácz sem volt jobb, ami még Pongrácz napján meg nem fagyott az tönkre ment e napon. A fagy a hegyaljai szőlőket is letarolta s így az egész Hegyaljára roppant csapást hozott.

— **Szepes-Bélan németül közigazgatnak.** Egy érdekes kis hivatalos kiadványt küldtek be nekünk, Szepes-Béla község bírájának magyar pecsétjével ellátva. Olyanforma, mint azok az ötvenes-évekbeli német bugyogók, amelyeknek az alján egy kis magyar színör volt. Anélkül, hogy kommentárt fűzünk hozzá, lenyomatjuk úgy, a hogyan van: 90. 106. bag. 1900.

BERUHATÁS.

In der Nähe des Adolff Gabriel gegen Berky Frigyes kir. tiszki tisztviselő Szolnokon wegen Verberung von 21. Kro. 16. fill. und Verberung werden Klagen und Befugnisse zu der bei dem Szepes-Béla B. G. am 25. May 1. 3. um 9 Uhr Vormittag stattfindenden Verhandlung unter Verantwortlichkeit der geistlichen Bestimmungem hiemit vorgelesen.

Sign. Szepes-Béla, am 2. May. 1900.

(P. H.)

Grosch

k. b. helyettes.

— **Megbukott utazási vállalat.** A Somogyi Nándor »Budapest—Páris« című utazási vállalat, mely évek óta nagy hangon hirdette részletfizetésre való párisi utazásait, tönkre ment és nem utaztat minket Párisba, a kiállításra. A jelentkezéseket, a kik szorgalmasan beraktak pénzüket a vállalatba, annyiban nem éri kár, a mennyiben összegyűjtött pénzükről most a Cook-vállalat fogja utaztatni őket, a kinek át van adva. Ellenben mindazok a jelességek, ünnepléses fogadtatások és féleké, a melyeket a vállalat külön nyújtott volna elmaradnak. Európa szemé nem fog a Somogyi-vállalaton csüggeni, mint 1899-ben azon a 850 magyaron, a kik Turinon át utaztak Párisba mindenféle viszontagságok közt.

— **Furcsa sztrajk.** Rimaszombatan az új vármegyeházát építik; békés lipótót kőművesek, napszámások rakják a követ köre. Egyszer csak nagyot gondolnak a bratyék s egyhangulag határozatba ment, hogy ók — sztrajkolnak — sztrajkolnak mindhalálig, azaz míg az átkozott burzsoá — a pán mester — fixum összegre ki nem kerekíti a gázsi. Deliberatum est: földhöz vágják a kapát, ásót, felforgatták a talicskákat, a ki akart elment pálinkázni, a ki akart kifeléúzni a Rima partjára, aki még éppen akart beállót krumpelit ültetni, a hogy az izlés hozta magával. Elmult a dél, el az este, éjszaka szepket álmodtak, másnap reggel — elkezdtek busolni. A pán mesterben nincs érzék a sztrajkolás nemcsis intézménye iránt, egy csep hajlandóságot sem mutat a gázsi elemelésre. Elvégre kezdték belátni: nem jól van így. Ördög vigye a szocializmust, ha az embert

felképepi a felesége érte. — Másnap aztán alázatosan, ünneplésesen megkérlelték a mester urat: — így, meg úgy soha többet, — hogy a kő vágja le azt az átkozott Kalafut Gyurót, az gondolta ki így, de hát kipótóljuk — és Rimaszombatan megszűnt a sztrajk s vi dam notázás közben épül-szépül az új megyeház.

— **Allami tisztviselő nem fizetnek hitközségi adót.** Érdekes esetben hozott a vallás-és közoktatásügyi miniszter ítéletet. A szegszárdi rk. hitközség ugyan is, hogy jövedelmét fokozza, Wosinszky Mór apállébanos elnökének indítványára az áll. tisztviselőkre is kivetett 25 százalékos hitközségi adót, a mit eddig nem fizettek. A hitközség ezt a határozatot úgy a pécsi püspök, mint a tolnamegyei közigazgatási bizottság is helybenhagyta. Az áll. tisztviselők azonban Szelcz József törvényszéki elnökkel élükön megfelelezték ezt a határozatot és most a miniszter megsemmisítve az előző forumok határozatát, teljesen felmentette az áll. tisztviselőket a hitközségi, illetve iskolai hitfelekezeti adó fizetése alól.

— **Hihetetlen!** Pedig az elismerő levelek ezrei bizonyítják, hogy a Feller-féle Elsa Fluid minden, de még oly betegségeknek is, melyeket más gyógyszer nem gyógyít meg, ámulatos eredményt használható. Különösen lázt, közhánytat, reumát, mell, fő-fog-fájást, szuást, vérszegénységet, gúrosót, gyomor-bajt, szembajt stb. gyógyít biztosan és gyorsan. 12 üveg ára 5 korona bérmentve. Egyedüli készítője Feller V. Jenő gyógyszerész Szubica 135 szám. (Zágráb-megye) Egy családnál né hiányozzék e kitűnő, az egészségügyi hatóság által megvizsgált és jóváhagyott szer, melyet a ki egyszer hozat, sokoldalú hatása miatt állandóan használ. „Vak voltam már, csak a Feller-féle Elsa-Fluid mentette meg szememvilágát” írta Szűcs Péter Budapest, Felső-rakpart 9.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor.

Szerda: B. A. L. E. K. (főhelyvár.)
Csütörtök: Vájlunk el (Buttkay Katinka vendég fellépévével.)
Péntek: Szulamith (főhelyvárak)
Szombat: A eskő (Buttkay Katinka vendég.)

* B. A. L. E. K. Operettnék van jelenre, vaudville-nek is gyenge zenés munka, ami pedig a librettót illeti, egy abszolút tartalmatlan orpheuszserű fűrcelmény. — Chanconette kuplék fűszerezik az üres mesét és ezzel kizinnak végig benntünk három éven keresztül. Remélhetőleg csak először és utóljára, mert a B. A. L. E. K. nálunk teljén megbukott. A darab tökéletes bukását valamelyest kárpótolták *Lévy* Sárika (Zenaide), *Barts* Aranka (Colombe), *Tisztay* (Piperline), *Gabányi* László (Vetiver) és *Szathmáry* Lajos (Merlingard), *Lévy* Sári a II. felvonás fűrdő kosztümjében pompásan festett. *Szathmáry* úgy látszik megfelelőbb az ilyenféle szerepekben, mint a szerelmes szerep körében. *Gabányi* László egy tökéletes kabinét alakot kreált Vetiver szerepében.

* **Édes.** *Bokor* József népszimfűmest vasárnapon e hó 13-án. Az édeséget csak az rontotta, hogy éjfélig elhuzodott az előadás. Immár ismételtlen figyelmeztetjük az igazgatót a közönség nevében, hogy a színpadi szokásokhoz híven és kellő rendezői ügyességgel huzzák meg jobban a darabokat, mert az éjfélig tartó előadások után a valamelyest jó repertoár is elfojja riasztani a közönséget a színházról. Ez estén *Lévy* Sárika népszimfű szerepben aratot zajos sikert, *Halmaynéval* (ösv. Pörgéné) együtt igen szépen játszottak. *Szathmáry* ma este azt igazolta, hogy minden inkább mint szerelmes színész, Bezzeg Danib jól megjátszotta. A többiek is kitartottak éjféli fél tizenkettőig. Már csak ezért is elismerés illeti őket.

* **A Gabányi-fluk jutalomjátéka.** Fényesen sikerült szép estével honorálta a közönség ezt a két fiatal ambiciozus kezdőt. Telt ház volt, a közönség elteje jött el tapsolni. És tapsolt a Gabányi-fluknak ösztintén, igazán. Ez volt az ugynevezett meleg tap, amivel a közönség a kedvenceit szokta jutalmazni. Az előadásban volt ugyan hiba, mert *Gabányi* László nem helyes felfogással játszta Poprádit. Ez az alak, amint Nagy és jeles művészek alakítják nem egy abszolút neveltséges, piperkőc figura, hanem egy túlagosan modoros, keresett eleganciával öltözött aszfalt alak. *A* Wurschtlprater figuráját a kerepesi ut aszfalt hőisével tévesztette meg *Gabányi* László, amikor sok buzgalommal ugyan, de elhibázott felfogással játszta. *Gabányi* István (Mádi Simon) ez estén igen derekasan helyt állott. Mindkettő megérdemelte a lelkesedés spontán megnyilatkozását, mert az ő áriásilag igénybevett fiatal erejükkel elárították az igaz, lelkes törekvés és az ő dicséretes szorgalmukat. *Lányi* Irma (Eszter) ez estén ismét csak azt a kivánalmat keltette fel bennünk, hogy vajha ilyen komoly szel szerepekben gyakorlabban látnok. *Barts* Aranka a társulat univerzális tehetsége jó Bella volt, *Szathmáry* ismét a Derblay hibáiba esett, szavalt és szegletes volt. Neje ellenben, *Szathmáryné* estéről-estére nagy színipadi ügyességet és sok eredeti komikumot mutat, kár hogy nyelvhibája van. *Tisztay* sok eredeti, zamatos vonással csinálta meg az I. f. 19. 20. kros diurnista szerepét. Előadás után is lelkesen tapsolták a Gabányi-flukat.

KÖZGAZDASÁG.

Szervác—Pongrácz—Bonifácz Tokaj-Hegyalján.

Sátoralja-Ujhely, május 14.

E három fagyos szent nevenapja örökké emlékeztessé vált ez idén minden szőlőtermelő s gazda ember előtt. Oda van a megye s a vidék gazdaközönségének minden reménye s vele vesztett vagyona. — Megmérhetetlen az a kár, melyet e napokban jött fagy okozott a szőlőben, a gyümölcsfákban, a veteményekben egyaránt.

Az alig néhány nap előtt még a legnagyobb reményekkel kecsgetett minden s ma pedig már csak az elfonynyadt ágak s galyak jelzik, hogy valaha itt virágoz telepek valának.

Nagy a kár mindenben, de egy gazdát sem érintett ez a megmérhetetlen csapás oly érzékenyen, mint a szőlőss gazdát.

A szegény ember együtt szenved a gazdaggal, együtt sujtotta mindkettőjüket ez elemi csapás s együtt ment minden tönkre.

A sok s fáradságos munka mellett óriási pénzadózatok árán telepitett szőlő ma már csak romja annak a telepeknek ami néhány nap előtt még virágoz vala s oly nagy reményekkel kecsgetett.

Elszörül az ember zivve látni a szőlősgazdát, ki végre most megérte volna azt, hogy ha ez elemi csapás nem jő, hogy némi jövedelemre tesz szert a jó szüret által, hogy fedezi a nagy kiadásokat, hogy letörleszt valami szükségységet abból a kölcsönből, amit oly drága pénzen kapott, hogy szőlőjét betelepítse.

Mind ennek vége. A termést a fagy teljesen tönkre tette. Alig van töké, alig van oltvány, mely meg ne fagyott volna, melyet ha más nem is, de legalább a dér ne ért volna. Alkalmunk volt néhány nappal látni a szőlőtelepeket. Repdesett a szív örömeben, hogy végre tehát a fáradságos munka megteremthette gyümöl-

csét, hogy végre van termés. — S ma nincs szőlőss gazda a Hegyalján, kinek szőlőjét e fagy elkerülte volna.

Már előzőleg elérlelható volt ez. E hó 11-én 8° hőmérsékre alá szállt a levegő, előre is nagy aggodalommal töltötte el a szőlőss gazdákat, s méltán, mert a hőmérsék fokrol-fokra alá szállt, s míg nappal még a borult idő és az erős északi áramlat a fagyást megakadályozta, addig éjjelre a szél egészen ellátott, az idő teljesen kiderült s így a fagy bekövetkeése elérlelható lett. S valóban reggel 3 órára a hőmérsék 4 fokkal szállott a fagy-pont alá...

Még ezt a csapást érzékenyebb teszi azon körülmény, hogy a szőlőléptésre kapott agrár-kölcsönök az első évi törlesztése is ez éven eszközlendő.

Nem tudjuk, hogy miől fog a szőlőssgazda s törlesztésre pénz keríteni, midőn minden termése, amely jövedelmét adott volna, elveszett. Késébejött állapotok ezek. Nem volt elegendő, hogy a betelepítés oly rém összegbe került, hogy végre a sok pénz árán már betelepített szőlője van a gazdának — de most jó az elemi csapás, amely ellen még a védekezés is ki van zárva.

Mepróbláltak ugyan a védekezést szőlő gazdáink akkép, hogy füstöltek egész éjjel, de ez vajmi keveset segített. Nem is segíthetett, mert hisz e füstölésnek az a célja, hogy némiképp megakadályozza a dér leszállását, már most nem lévén szél, a füst egyenesen hatolt felfelé a helyett, hogy a szél szerte széjjel hordotta volna. A tüzek közvetlen közelébe levő szőlőtörtek is megfagytak s ez elatánás bizonyítéka annak, hogy ha a szél emáll, nincs semmi szükség a füstölésre. Amítja ezzel is a gazda magát, hogy hát ha lesz hatása, de sajnos, csak ennek dacára is tönkre ment minden.

Hol van még a másik elemi csapás: a jég. Hisz alig mullott el a fagy, minden percben készen kell lenni a másikkra, a jégverésre. S ha ez sem marad el, nem tudjuk, hogy mit fog a szegény szőlősgazda csinálni.

Vannak azonban szőlők, ahol némely helyen nem fagytak el egészen az oltványok. Most már az a főcél, hogy a további munkálatokkal segítsenek valamit a gazdák.

Részünkről a legelőnyösebbnek tartjuk ott, hol egészen elfogyott a hajtásokat lementeni teljesen, ahol pedig csak kevésbé fagyott el, ott a legelső éj szemig lenyenni, mert a megfagyott hajtásokból számos mellékajtatás tör elő, amelyek sohasem érik be.

Önkénytelenül fölmerül a kérdés, hogy mikép is lehet ma egy szőlőss gazdának existálni, akinek fekvő tökéje nincs mit a szőlőben elhelyezhetne?

Az agrárkölcsönös terhelé a szőlőtelepet, az olasz borok beözönlése folytán a borok a pincékben vannak, mert nem képesek értékesíteni, így tehát pénzre nem is tehetnek szert. Ez az eset áll akkor fenn, ha termés van. De ha ilykép a fagy, vagy a jég éri nincs termés s mégis meg van az óriási költség amibe a munkálattás került.

Sok szőlősgazda fogja ezt a katasztrófát megérezní évekig, s mindannyian keservesen fogunk visszaemlékezni a fagyos szentek napjaira, amely napon annyi remény, annyi vagyon szállott sírba s lett semmivé sok de sok szegény embernek munkája s fáradsága.

E. L.

* **Uj katonai tőrkek.** A katonai tőrkek háboru esetén nagy fontossággal bírnak. Azonban néhány esztendő alatt az ország területén igen jelentékeny változások történnek: új épületek emelkednek a külterületeken, új csatornákat ásunk stb., a minnek a tőrkekben mind feltűnése kell lenniök. Azért a folyó év nyarán az ország egész területén új földmérési és tőrkefolyóvetel feljesíttetni, hogy a változásoknak a tőrkekben nyomuk legyen. Ide vonatkozólag most a honvédelmi miniszter felhívta a törvényhatóságokat, hogy ha itt a közös hadügyminiszter által kiküldött és »nyílt rendelettel« ellátott műszaki katonatisztek a jelzett célból megjelennek, e tiszték és a melléjük

rendelt személyek az illető tisztek által felmutatandó nyílt rendeletben felsorolt szolgáltatásokban részesítenessenek, s általában intézkedjék a hatóság hogy a kiküldött tisztek fontos szolgáltatuk teljesítésében lehetőleg támogatást nyerjenek.

* **Fagy a Hegyalján.** Az e hó 11-12-iki fagyás nagy károkat okozott mindenütt megyénkben, mint tudósítónk írják, úgy a szőlőkben, mint a vetésekben. Nincs szőlő amelyiket többé-kevésbé ne ért legyen a fagy. Ha kikerülte 11-ikén, akkor megérte a 12-iki. A vetemények a borsó, bab, gyümölcsfák mind lefagyva mutatják azt az óriási kárt amit e fagy okozott. A repcében átlag kevesebb kár mutatkozik, úgy szintén a gabonában is csak ott érte erősebben, ahol már a gabona kihányta fejét. — Szóval siralmas állapotokat teremtett e két napi fagy minjénütt, hogy mi fogja pótolni ezt a nagy veszteséget, arról fogalmunk sincs. Ujabbban:

Tokajból írják nekünk, hogy téli fagnak is beválhatott volna azon fagy, mely e hó 11. és 12-én a tokaji szőlőket pusztította. Ily fagy — a szőlőbirtokosok állítása szerint — csak 1866. volt. A kár 70—80% körül mozog. De még a gyümölcsfákat és rozst sem kímélte meg a fagy. Most pedig a foly-

tonos esőzés váltja fel a nagy hideget. *Bodrog-Zsádryból* írja tudósítónk, hogy e hó 11-ről 12-re éjjel az egész Közép-Hegyalján megfagytak a szőlők, azonkívül a gyümölcsfák, vetemények és a roz. A kétségbeesett szőlőbirtokosok beszüntették a munkálatokat s az összes munkásokat elbocsátották.

* **A boritaladó leszállítása érdekében.** A magas boritaladó súlyosan nehezedik a különben is nagy áldozatokkal újraelvetett szőlők gazdáira és sürűn hangzott fel ellene jogos panasz. Ajánljuk Sátoralja-Ujhely város és Zemplénnegyve figyelmébe, hogy Nagyvárad város tanácsa javaslatot terjeszt a tanács elé az iránt, hogy irjon a képviselőházhoz a boritaladó leszállítása iránt.

* **A borellenőrző bizottságok működése.** A kereskedelemügyi miniszter a földmívelésügyi miniszterrel egyetértőleg fölkérte a helyi önkormányzatokat, a törvényhatóságokat, hogy a területükön levő borellenőrző bizottságok eddigi működéséről tegyenek jelentést s a borellenőrző bizottságok szervezeti szabályait és ügyrendjét terjesszék föl; továbbá, hogy a megállapított borellenőrző bizottsági szabály- és ügyrendminta szerint ezideig megalakított borellenőrző bizottságok eddigi működéséről tett jelentéseinek fölterjesztése elrendeltesék.

* **Kassai gazdasági és kereskedelmi bank Rt.** cég alatt *Kassán* új pénzintézet alakult 200,000 k. alaptőkével (1000 db 2000 K. részvény). Igazgató: Eder Ödön, Schlesinger Albert, Weinfeld József és dr. Spatz Dávid.

Ipar és kereskedelem.

x **Az iparostanoncok időelőtti felszabadítása.** Panaszok érkeztek a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy némely iparosok tanoncokat a szerződésben kikötött tanoncidőnél előbb szabadítják föl tisztán abból a célból, hogy a tanoncokat mielőbb kivonják a tanonciskolából. A kereskedelemügyi miniszter a panasz következtében azt az utasítást adta, hogy az iparos és kereskedő legalább két hónappal előbb bejelenteni tartozik az iparhatóságnak, ha tanoncat bármely okból a tanidő letelte előtt, felszabadítani kívánja. Ez a jelentés azután az iparhatósági megbízottnak kiadandó, a kik megcélzott vizsgálat után véleményt mondanak. Az elsőfoku iparhatóság pedig a tanviszony megszűntetése iránt ezen vélemény alapján hoz igenlő vagy tagadó határozatot.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA.

550. V. 1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s. a. ujhelyi kir. járásbíróság 1900. évi S. p. 11. 383 számú végzése következtében Dr. Székely Albert ügyvéd által képviselt **Friach Herman** helybeli lakos javára **Szatmár Armin** helybeli lakos ellen 48 kor. 32 fil. s. jár. erejéig 1900. évi márc. hó 31-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1050 koronára becsült következő ingóságok u. m.: zongora, házbútorok stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s. a. ujhelyi kir. járásbíróság 1900. évi V. II. 2122. számú végzése folytán 48 kor. 32 fil. tőkekövetelés, ennek 1900. évi január hó 13. napjától járó 5 százalékos kamatai, és eddig összesen 47 kor. 50 fill. ben bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoralja-Ujhelyben a keres lakásán leendő eszközlésére 1900. évi május hó 31-ik napján k. délután 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legutóbbat igénynek, szükség esetén becsárán alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltesék.

Kelt S. A. Ujhely, 1900. évi május hó 9.

Tomasovszky,

kir. bírósági végrehajtó.

Sienit, granit, labrador, szürke és fehérmárvány, valamint homokkő

SIRKÖVEK ÉS PYRAMISOK

nagy raktára ósválasztékban 5—1000 frtig.

BURGER M. sirkőraktárában S.-A.-Ujhelyben

a „Vörös ökör“ épületben

Ugyanítt siremlék-kövek vésése, aranyozása és felállítása, a legjutányosabb árban elvállaltatik

Sirdomb kőkerítések és vasrácszatok felállítása a legszebb és legerősebb kivitelben.

LANDESMANN MIKSA ÉS TÁRSA

két gyorsajtóval, különféle segédgépekkel és a ledivatosabb betűfajokkal, a kor igényeinek megfelelően berendezett

K Ö N Y V N Y O M D Á J A

WEKERLE-TÉR SÁTORALJA-UJHELY DR. SCHÖN HÁZ

ajánlkozik mindennemű **könyvnyomdai munkának**, u. m.: hírlapok, folyóiratok, könyvek, röpíratok, diszmutyvek, szinlapok, takarékpénztári évi zárszámadások, tanodai jelentések, árjegyzékek, számlák bárcakönyvek perforirozva (lyukkasztva) levélpapírok és levélborítékok, eljegyzési, lakodalmi és táncvigalmi meghívók, táncrendek, gyászjelentések, körlevelek, táblázatok falragaszok stb. stb.

isléses, hibátlan, gyors, pontos és jutányos árban

kívánatra több színben való elkészítésére.

Nagy raktár mindenféle községi, körjegyzői, ügyvédi, kereskedői, egyházi és iskolai

NYOMTATVÁNYOKBÓL

melyek itt olcsóbban kaphatók, mint bárhol.

Előfizetésre és hirdetések közlésére a legalkalmasabb és legolcsóbb lap a

„FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“

POLITIKAI UJSÁG

5 vármegye független polgárainak legelterjedtebb lapja. Megjelen hetenkint kétszer.

Előfizetési ára: Egy évre 5 ftt. Félévre 2 ftt 50 kr. Negyedévre 1 ftt 25 kr. Hirdetések jutányos árban közöltetnek